

İş kazası soruşturmaları ve geçici iş göremezliğe esas çalışılmadığına dair bildirimlerde değişiklik yapıldı.

No: 2019 – 104

Tarih: 26.09.2019

Özet: Kısa vadeli sigorta kolları uygulamalarından olan iş kazasının tespiti ve soruşturulması süreçleri ile istirahatli olan sigortalılara ödenen geçici iş göremezlik ödeneğine esas çalışılmadığına dair bildirimle ilişkin 29/9/2016 tarihli, 2016/21 sayılı Genelgede yapılan değişiklikleri içeren 23/09/2019 tarih ve 2019/20 sayılı SGK genelgesi yayımlanmıştır.

Kısa vadeli işlemlere ilişkin SGK uygulamaları esas itibariyle 2016/21 sayılı genelge ile açıklanmıştır. Bu Genelge'de 23/09/2019 tarih ve 2019/20 sayılı SGK genelgesi ile yapılan değişiklikler özet olarak şu şekildedir:

1-Mevcut durumda tüm iş kazaları SGK müfettişleri tarafından soruşturuluyor iken, bundan sonra ölümlü vakalar SGK müfettişleri, ölümlü olmayan vakalar ise SGK denetmenleri tarafından incelenecektir (Çalışma Bakanlığı İş müfettişleri tarafından bu konuda tahkikat yapılmamaktadır).

Mevcut durumda ölümle sonuçlanan vakalar haricindeki vakaların iş kazası olup olmadığına başkaca bir araştırma ve soruşturma yapıp yapılmadığına bakılmaksızın her ilde bulunan SGK üniteleri bünyesindeki "**Kısa Vadeli Sigorta Servislerince**" karar verilmektedir. Servis tarafından olay hakkında eğer "iş kazası değildir" kararı alınması ve ilgili sigortalının da bu karara itiraz etmesi halinde söz konusu vaka bir kez de SGK Ünitesi içinde yer alan "**İş Kazası Tespit Komisyonunca**" incelenerek karara bağlanmaktadır. Bu Komisyonun da vaka hakkında "iş kazası değildir" kararına sigortalının yeni bilgi ve belgeler ile itiraz etmesi halinde olay, komisyonca karar verilememesi halinde, oluşturulacak dosya, tüm vakalarda daha önce müfettiş incelemesine gönderilmekte iken, getirilen yeni değişiklikle bu defa denetim talebi ölümlü olmayan vakalarda sosyal güvenlik denetmenlerine, ölümle sonuçlanan vakalarda ise ancak müfettiş incelemesine gönderilecektir.

Bu değişiklikle, yaralanmalı iş kazalarının her ilde sabit görev yapan denetmenler vasıtasıyla yapılması ile daha erken sonuçlandırılmalarına, müfettişlerin de daha sofistike olaylara yoğunlaşmalarına imkân sağlanmıştır.

2-Yeni değişiklikle kayıtdışı çalışırken iş kazası sonucu vefat edenlerin sigortalılık tespitleri SGK müfettişleri tarafından yapılacaktır.

İşveren tarafından Kuruma sigortalılık bildirimi yapılmamış olanların kaza geçirmesi halinde; mevcut durumda dosya sigortalılığın tespiti amacıyla önce denetmene gönderilirken; yeni

durumda ise sigortalılık ve iş kazası tespiti; ölümlü olmayan vakalarda sosyal güvenlik denetmenlerince, ölümlü

sonuçlananlarda ise Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığınca (müfettiş tarafından) yapılacaktır.

Örnek-1: 27/08/2019 tarihinde bir işyerinde meydana gelen kazada, sigortasız çalışan bir kişi ölmüştür. Bu durumda hazırlanacak dosya sigortalılık ve iş kazası tespiti amacıyla Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına gönderilecektir.

Örnek-2: 19/08/2019 tarihinde bir işyerinde çıkan yangın neticesinde üç sigortalı ile sigortasız bir kişi yaralanmış, bir sigortalı ise vefat etmiştir. Söz konusu olay ölümlü vaka olduğundan ve sigortasız çalışma bulunduğu kazaya dahil olanların tamamı için dosya incelenmek üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına iletilecektir.

Örnek-3: 01/08/2019 tarihinde bir işyerinde meydana gelen kazada iki sigortalı ile sigortasız üç kişi yaralanmıştır. Söz konusu olay ölümlü olmadığından ve sigortasız çalışma bulunduğu kazaya dahil olanların tamamı için dosya sosyal güvenlik denetmeni tarafından incelenecektir.”

3. Çalışılmadığına dair bildirim usulünde değişiklik yapılmıştır.

Bilindiği üzere, 5510/ 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılan sigortalılara, iş göremezlik ödeneklerinin ödenebilmesi için işverenlerince istirahat süresince işyerinde çalışılmadığına dair bildirim yapılması gerekmektedir. Mevcut genelgenin “6.7.Çalışılmadığına Dair Bildirim Girişi” başlıklı bölümünün üçüncü paragrafında yer alan “halinde” ifadesinden sonra gelmek üzere “, sigortalı adına 30 gün veya istirahat süresi ile uyumlu olmayacak şekilde fazla prim ödeme gün sayısı bildirilmesi durumu hariç olmak üzere” ifadesi eklenmiştir.

Yapılan değişiklikle istirahatli dönemde işveren tarafından ücretleri ödenen sigortalılar adına tam ay bildirim yapılması ancak “çalışmadı” şeklinde bildirim yapılmaması halinde veya rapor süresinden fazla prim gün sayısı bildirilmesi ve eksik gün nedeni olarak “12-birden fazla” seçimi yapılması halinde sigortalıya geçici iş göremezlik ödeneği ödenmeyeceği belirtilmiştir.

Örnek-1: 03/06/2019 – 12/06/2019 tarihleri arasında istirahatli olan sigortalı adına Haziran/2019 ayı için aylık prim ve hizmet belgesinde 30 günlük prim bildirilmiş ve ayrıca çalışılmadığına dair bildirim yapılmamıştır. Bu durumda sigortalı adına “çalışmadı” şeklinde bildirim yapılmadığı sürece geçici iş göremezlik ödeneği ödenmeyecektir.

Örnek-2: 06/05/2019 – 15/05/2019 tarihleri arasında istirahat raporu bulunan sigortalı adına aylık prim ve hizmet belgesi ile Mayıs/2019 ayı için 25 günlük prim bildirilmiş ve eksik gün nedeni olarak “12-Birden Fazla” seçimi yapılmıştır. Bu durumda eksik gün süresi ile istirahat süresi uyumlu olmadığından ve eksik gün nedeni “1-İstirahat” olarak bildirilmediğinden, sigortalı adına “çalışmadı” şeklinde bildirim yapılmadığı sürece geçici iş göremezlik ödeneği ödenmeyecektir.

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

*****

Örnek-3: 08/07/2019 – 17/07/2019 tarihleri arasında istirahat raporu bulunan sigortalı adına aylık prim ve hizmet belgesi ile Temmuz/2019 ayı için 5 günlük prim bildirilmiş ve eksik gün nedeni olarak “12-Birden Fazla” seçimi yapılmıştır. Bu durumda sigortalı adına bildirilen prim gün sayısı, istirahat süresine uyumlu kabul edilecek ve bildirim süresinin geçmiş olması ancak herhangi bir yöntemle çalışılmadığına dair bildirim yapılmamış olması halinde geçici iş göremezlik ödeneği ödenecektir.

Saygılarımızla.